

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania J. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Elblągu
o wysokość świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 25 czerwca 2025 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 24 kwietnia 2024 r., sygn. akt III AUa 146/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Elblągu kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu orzeczenia do dnia zapłaty,**
- 3. zasądza na rzecz radcy prawnego S. M. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Gdańsku kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) podwyższoną o kwotę podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 24 kwietnia 2024 r., III AUa 146/23, na skutek apelacji odwołującego się J. S. wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 1 grudnia 2022 r., VI U 1739/20, w pkt I zmienił zaskarżony wyrok i przyznał radcy prawnemu S. M. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Bydgoszczy kwotę 180 zł powiększoną o podatek od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu; w pkt II oddalił apelację w pozostałym zakresie; w pkt III oddalił wniosek o przyznanie radcy prawnemu S. M. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł odwołujący się zaskarżając go w części, tj. w pkt I powyżej kwoty 180 zł, oraz w całości w pkt II i III. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sformułował istotne zagadnienia prawne: 1/ czy Sąd powszechny ma prawo w sprawie o ustalenie kapitału początkowego i ustalenie wysokości emerytury, uznać apriorycznie, że dowód z przesłuchania świadków jest niedopuszczalny, kiedy przeprowadzenie innych dowód z dokumentów okazało się niemożliwe do przeprowadzenia, pomimo podjętych prób przez wnioskodawcę (Powoda)?, 2/ czy dowód ze świadków może stanowić wyłączną podstawę do ustalenia czasu podejmowania pracy i wysokości wynagrodzenia, czy może jedynie stanowić dowód uzupełniający?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie od skarżącego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z utrwaloną judykaturą, wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy powinny być zatem przez stronę skarżącą wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś szczegółowo podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia.

Skarga kasacyjna powinna być zatem tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw, pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 listopada 2010 r., II PK 80/10, LEX nr 688680).

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że skarżący nie sformułował prawidłowo zagadnienia prawnego, a tym bardziej zagadnienia mającego rangę „istotnego”. Zagadnieniem prawnym jest takie zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy - po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne

poglądy w tym zakresie wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia, ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

W niniejszej sprawie skarżący nie wykazał istnienia powołanej przesłanki "przedsądu". Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera bowiem jurydycznego wyводу, potwierdzającego słuszność tezy o kwalifikowanym naruszeniu przez Sąd drugiej instancji powołanych przepisów. W rzeczywistości skarżący zmierza wyłącznie do podważenia ustalonego przez Sądy orzekające stanu faktycznego sprawy, co usuwa się spod rozeznania i kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574). Sąd Najwyższy jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi oraz oceną materiału dowodowego dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd Najwyższy nie jest sądem faktów, lecz wyłącznie sądem prawa. W ramach jego ustawowych kompetencji nie mieści się zatem korygowanie oceny materiału dowodowego oraz dokonywanych na tej podstawie ustaleń faktycznych, te są bowiem wiążące w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Ponadto sądy nie mają obowiązku uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 marca 1997 r., II UKN 45/97, OSNAPiUS 1998 nr 1, poz. 24).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

[a.ł]

